

Συμβούλιο FTTH Ευρώπης - Μιλάνο 10 Φεβρουαρίου, 2011

Ρυθμιστικό καθεστώς των Δικτύων Επόμενης Γενιάς προς επίτευξη των στόχων της Ψηφιακής Ατζέντας

Δρ Λεωνίδας Κανέλλος
Αντιπρόεδρος BEREC

Η συνεπής εφαρμογή από τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές της Σύστασης της ΕΕ για τη ρύθμιση της πρόσβασης σε δίκτυα επόμενης γενιάς (NGA), αποτελεί ένα κρίσιμο βήμα προς την επίτευξη των στόχων της Ψηφιακής Ατζέντας της Ευρώπης. Αυτή η φιλόδοξη στρατηγική πρωτοβουλία στοχεύει στην ανάπτυξη δικτύων υψηλής ταχύτητας σε όλη την Ευρώπη που θα παρέχει σε κάθε πολίτη τη δυνατότητα ταχείας ευρυζωνικής πρόσβασης έως το έτος 2013 και υπερ-ταχείας ευρυζωνικής πρόσβασης έως το έτος 2020.

Το BEREC, το Σώμα Ευρωπαίων Ρυθμιστών για τις Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες, θεωρεί ότι τα δίκτυα πρόσβασης νέας γενιάς, όπως τα δίκτυα οπτικών ινών ή τα αναβαθμισμένα δίκτυα χαλκού, μπορούν να καταστούν κινητήρια δύναμη οικονομικής ανάπτυξης, αποφέροντας σημαντικά οφέλη για όλους τους ευρωπαίους πολίτες. Στο πλαίσιο αυτό, το BEREC εξέδωσε δύο γνωμοδοτήσεις επί του Σχεδίου Σύστασης το Μάρτιο και το Μάιο του 2010 αντίστοιχα. Ευελπιστούμε ότι οι προτάσεις μας συνέβαλαν αποφασιστικά στη βελτίωση της Σύστασης, πριν την οριστική της υιοθέτηση το Σεπτέμβριο του 2010.

Από οικονομική άποψη, η εγκατάσταση δικτύων πρόσβασης νέας γενιάς απαιτεί πολύ μεγάλο κόστος επένδυσης ανά συνδεδεμένο πελάτη. Αυτό διαφέρει ανάλογα με την κατά περίπτωση χρησιμοποιούμενη τεχνολογία FTTx. Σε κάθε περίπτωση όμως, το υψηλό κόστος ανάπτυξης της υποδομής καθιστά εξαιρετικά δυσχερή, έως αδύνατη, την παράλληλη ανάπτυξη πολλαπλών δικτύων πρόσβασης νέας γενιάς.

Από επιχειρηματική άποψη, ο έλεγχος ενός τέτοιου δικτύου προσφέρει ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στους δυνητικούς επενδυτές. Είναι γεγονός ότι, από τη μία πλευρά, η επένδυση συνεπάγεται σημαντικούς κινδύνους, όπως πολύπλοκα κατασκευαστικά ζητήματα, δικαιώματα διέλευσης, κόστος κεφαλαίου, πληθυσμιακή πυκνότητα, ποσοστά διείσδυσης του δικτύου, αβεβαιότητα τα ζήτησης και ούτω καθεξής. Τα ως άνω προβλήματα αποκτούν πρόσθετο ειδικό βάρος λόγω της τρέχουσας οικονομικής συγκυρίας.

Οι εναλλακτικοί πάροχοι δεν αντιμετωπίζουν τέτοιους κινδύνους, όταν διαπραγματεύονται την πρόσβαση σε δίκτυο πρόσβασης νέας γενιάς τρίτου παρόχου. Από την άλλη πλευρά όμως, αν η πρόσβαση δεν επιβληθεί κανονιστικά από τις Ρυθμιστικές Αρχές, οι εναλλακτικοί πάροχοι ενδέχεται να αντιμετωπίσουν σοβαρά προβλήματα ανταγωνισμού, εμπόδια εισόδου και διακριτικής μεταχείρισης, που κινδυνεύουν να επιφέρουν ταχεία απαξίωση των υφιστάμενων επενδύσεων τους για τη χρήση του αποδεδιοποιημένου τοπικού βρόχου (LLU).

Σε αυτό το σύνθετο τεχνο-οικονομικό και επιχειρηματικό περιβάλλον, το κύριο μέλημα του BEREC και των εθνικών Ρυθμιστικών Αρχών είναι η επίτευξη ισορροπίας μεταξύ των αντικρουόμενων αυτών συμφερόντων. Απώτερος στόχος μας παραμένει η προσέλκυση επενδύσεων υψηλής κεφαλαιακής έντασης και μακροπρόθεσμης δέσμευσης, οι οποίες αποτελούν προϋπόθεση για την επίτευξη των στόχων κάλυψης που θέτει η Ψηφιακή Ατζέντα. Επιπλέον, στοχεύουμε στην παράλληλη διασφάλιση των συνθηκών ανταγωνισμού στο χαμηλότερο επίπεδο δικτύου, ώστε να επιδιωχθεί η μεγαλύτερη δυνατή αποτελεσματικότητα και βιωσιμότητα. Αυτή η πολιτική εξισορρόπησης αντικρουόμενων συμφερόντων συμβάλλει στην ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς, ενώ ταυτόχρονα προωθεί τα συμφέροντα των τελικών χρηστών.

Η Σύσταση της ΕΕ εξετάζει την ανάπτυξη των δικτύων πρόσβασης νέας γενιάς με πρωτοβουλία παρόχων, οι οποίοι έχουν ήδη σημαντική ισχύ στην αγορά (ΣΙΑ) ή αναμένεται να αποκτήσουν τέτοια ως αποτέλεσμα της ανάπτυξης νέων δικτύων. Η Σύσταση προβλέπει ότι τα κανονιστικά μέτρα που τυχόν επιβάλλονται στους παρόχους αυτούς, θα πρέπει να ακολουθούν την τυπική διαδικασία Ανάλυσης Αγοράς, που ακολουθείται από τις εθνικές Ρυθμιστικές Αρχές σύμφωνα με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο. Τα μέτρα που θεσπίζονται από τους εθνικούς Ρυθμιστές συνήθως εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής δύο εκ των προτέρων (ex-ante) ρυθμιζόμενων αγορών, ήτοι αφενός της Αγοράς 4 για Φυσική Πρόσβαση σε Υποδομή Δικτύου Σταθερής Θέσης και αφετέρου της Αγοράς 5 για Χονδρική Ευρυζωνική Πρόσβαση.

Σε αυτό το πλαίσιο, οποιαδήποτε «εξαίρεση ρύθμισης» ή «ρυθμιστική ανάπαυλα» έναντι των δικτύων πρόσβασης νέας γενιάς ως αναδυόμενης αγοράς, αποτελεί ξεκάθαρα μη αποδεκτή επιλογή. Αντίθετα, η Σύσταση προβλέπει πλήρη κατάλογο των δυνητικών ρυθμιστικών μέτρων αλλά και των προϊόντων χονδρικής πώλησης, που μπορούν να διατεθούν από παρόχους

με Σημαντική Ισχύ στην Αγορά (ΣΙΑ) προκειμένου να διασφαλιστεί η δυνατότητα των εναλλακτικών παρόχων να κινηθούν ανοδικά στην «κλίμακα των επενδύσεων». Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν πρόσβαση σε αγωγούς, οπτικές ίνες, τερματικά κυκλώματα δικτύου, οπτικούς κατανεμητές, βρόχους ή υπο-βρόχους οπτικής ίνας, φυσική ή εικονική συνεγκατάσταση, καθώς επίσης και κανόνες μη διακριτικής μεταχείρισης, διαφάνειας και τεχνολογικής ουδετερότητας.

Η Σύσταση επιτρέπει, υπό συγκεκριμένους όρους, μεθόδους επιμερισμού του κινδύνου, όπως τη σύναψη μακροπρόθεσμων συμβάσεων. Εξετάζει επίσης θέματα που σχετίζονται με τη μετάβαση στα νέα δίκτυα, καθιστώντας σαφές ότι οι υποχρεώσεις που υπάρχουν σε σχέση με τις αγορές 4 και 5 δεν επιτρέπεται να αναιρεθούν από αλλαγές στην υφιστάμενη αρχιτεκτονική και τεχνολογία δικτύων. Εξαιρέσεις μπορούν να επιτραπούν δυνάμει συμφωνίας μεταξύ του παρόχου με ΣΙΑ και των επιχειρήσεων που απολαμβάνουν πρόσβαση στο δίκτυό του.

Εν κατακλείδι, παρά τις έντονες επικρίσεις που διατυπώθηκαν για τη Σύσταση για τα δίκτυα πρόσβασης νέας γενιάς, το BEREC θεωρεί ότι το συγκεκριμένο, νομικά μη δεσμευτικό κείμενο ανταποκρίνεται στην πλειονότητα των απαιτήσεων των ενδιαφερομένων πλευρών, όπως Κυβερνήσεις, Ρυθμιστικές Αρχές, κυρίαρχοι και εναλλακτικοί πάροχοι και επενδυτές. Το Σώμα Ευρωπαϊκών Ρυθμιστών για τις Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες, επενδύει σημαντικούς πόρους για τη διερεύνηση όλων των σχετικών θεμάτων και την παροχή, όταν απαιτείται, καθοδήγησης υπό τη μορφή Κοινών Θέσεων. Μέσα από την συντονισμένη δράση μας στο πλαίσιο του BEREC, είμαι πεπεισμένος ότι οι Εθνικοί Ρυθμιστές θα καταφέρουμε να συνδυάσουμε αποτελεσματικά τη απαίτηση για νομική σταθερότητα με τη ζητούμενη ευελιξία στην προσέλκυση επενδύσεων. Το όραμά μας είναι να επιτύχουμε τους στόχους της Ψηφιακής Ατζέντας προσαρμόζοντας παράλληλα τις ρυθμιστικές παρεμβάσεις μας στις ιδιαιτερότητες τόσο των εθνικών δικτύων όσο και των συνθηκών ανταγωνισμού των επιμέρους αγορών μας.